

מצרים לתעלה. יא נגיב!

האספה שנערכה באולם אליוטני של העיר רשיד היתה הגדולה ביותר שתושבי המקום זכרו. כי לא בכל יום מגיעה לרשיד אישיות כה גדולה כעלי בגדאדי, מפקד כנף, חבר מועצת המהפכה של הלייבה מוחמד נגיב. תושבי העיר הקטנה (29 אלף), השוכנת על גדת הורוץ הדרומית של הנילוס בהישט כה לים התיכון, הצטופפו באולם, השתפכו לרחבה שלפניו לשמוע את דברי שליח הממשלה שבא במיוחד מקהיר. בני רשיד הגיבורים, קרא להם, בעירכם זו, לפני 150 שנה, נתלו החיילים האנגלים מפלת דמים אשר בוהרה אנו עדיין מתפארים היום הנה!"

במלים נלהבות הזכיר להם כיצד נחתו ה-אנגלים בעיר, כפעולת עונשין נגד מוחמד עלי הגדול. הם עברו ברחובות הצרים, ש"היו נתונים בדומית מוח, חשבו כי המצרי הבנוי ברח מפניהם. הם התקדמו עד שהיו פזורים בכל העיר. פתאום פלטו הבתים את תופת; מכל חלון ומכל פתח ירקו רובים מוחת. המצרי הבנוי ניצח את הפולש."

אני נשבע באילה! "כך היתה ר-שיד לעיר המצרית הראשונה שהשתחררה מ-עול הפולש!" טיכם הנואם השחום, בעל ה-שפם השחור, העכה. הוא המשיך: "כמו רשיד של אז, כן גם כל מצרים של היום: רק בדם ואש תגרש את האויב."

הקהל הריע בסערה: "יחי החופש! יחי המאבק! יחי נגיב!" בכל פינות האולם נר-או אנשים שבאו יחד עם הנואם מקהיר ואשר, מדי פעם, בהגיע הנואם לפסקת-שיא בנאו-זו, השמיעו קריאת עידוד משלהבת. הקהל, שהשתתף לא פעם בהפגנות מעין זו, חזר ביתר התלהבות על הקריאה.

אני נשבע באילה האומה כי לא תהינה כל שיחות עם האנגלים כל עוד לא יצא ה-חייל האחרון מאדמתנו," צעק בגדאדי, כש-זרועו הימנית מורמת אל על. מיד הדהו קריאות הקהל: "אילאל קנאל יא נגיב! (אל התעלה, יא נגיב!)"

ארגון האוהדיים. הגימה המלחמתית החריפה נשבעה כחצרת הגיון, נוכח השמו-עות האופטימיות שהילכו בקהיר ובלונדון. על הסכם קרוב. אולם עמדת נגיב ומשטרו בעצמות הסואץ איננה עמדה של הגיון בלבד. כעוד שהוא מוכן להכנס למשא ומתן עם בריטניה, נקט בקו הסתה קיצוני בקרב העם.

כי בעית הסואץ אינה רק מאבק לעצמאות. היא גם אבן פינה בליכוד העם כולו סביב המשטר. בשם המאבק לאומי מדרבן נגיב את המצרים למאמצים ולנכונות להקריבה אשר לא יעזו כמותם עד עתה.

האסיפה ברשיד היתה אך דוגמה אחת מ-תוך רבות. מטרחה לא היתה ניעור ההמו-נים לשיא של התלהבות פטריוטית בלבד; היא גם כחנה למטרה משמית ביותר: ארגון אוהדי נגיב במקום בחטיבות מלוכרות.

לפני תום האספה הודיע עלי בגדאדי, בת-שובה, כביכול, להתלהבות הנוכחים: "אני שמח להודיעכם, בשם הממשלה, על הקמת שני מחנות מיוחדים בקרבת העיר, שם תוכ-ילו לתת ביטוי לרגשותיכם האצילים למען המולדת." בחתנות יקבלו המתנדבים אימון צבאי ממושך, יאורגנו למלחמה באויבים מחוץ ובפנים, יעברו קורסים של הסברה מרוכזת שיראו להם כי המשטר הנוכחי הוא המשטר שמצרים חלמה עליו מאז ומתמיד.

הירדן המלך צריך מלכה

התמונת שקישו את חדרו של החניך חוסיין אבן עבדאללה, מלך הירדן, תמיד היו שיחה מענינת במכללה הצבאית הבריטית סאנהרסט. החניכים המעטים שהמלך הביישן והמסתגר היה מומין לחדרו התפלאו מן העובדה שהיא היתה אף תמונה אחת של בחורה בין אוסף התצלומים. האשה היחידה שהופיעה בהם היתה אמו של חוסיין, המלכה זין.

בכל פעם שיחית חבריו נסבה על הנושא הכליחשוב של אהבה וטוילים עם נערות, היה המלך מראה טיפני מכוונה ומבקש להחליף את הנושא. כאשר נשאל פעם מה, בכל זאת, תכניותיו, שהיו צריכה להיות מלכה בירדן, השיב: "יש כבר מלכה לירדן—אמא." אולם כאשר גם אמו הציגה לו אותה ה-שאלה, לא ידע מה לענות. זה היה בלונדון,

מלך הירדן חוסיין (מימין) וארוסתו דונייה (למענה) הסמיך כסלק

ברית המועצות מה קרה בליל ה-5?

כאילו לפי סימן מוסכם מראש, פרחה בעתונות העולמית שורת מאמרים בהם נש-אלה השאלה הגדולה: מה קרה בקרמלין, בליל ה-5 למרס 1953?

כמעט בכל מאמר ניתנה התשובה, אם באופן מוחלט, אם ברמזים קלים: המרשל יוסף סטאלין לא מת מוות טבעי, מי, אם כן, רצח אותו? התשובה, כמו בכל רומן בלשי הגוון, תלויה בוהותו של האדם המעוניין ביותר בחיסולו של הנרצח.

לפי העתונות (המערבית, כמוכן) אין האיש אלא לאורנטי בריה, ראש הבולשת הכל-יכול. הוא הרגיש, בימיו האחרונים של סטאלין, במיפנה שעמד להתחולל, מיפנה אשר היה צלול להדיחו מעמדתו ולחסלו. שליטתו על צבא פרטי אריי, שבידו ניתן אף בסחונו של הקרמלין, הקלה עליו לנקוט אמצעי הגנה מוחלט — סילוקו של המרשל.

תפקידיהם של מאלנקוב ושאר הצמרת הסובייטית בפרשה זו לוטה, כבכל רומן בלשי הגוון, ערפל סמיך, עד אשר יתגלה הכל בפרק האחרון.

בריטניה על ערש דווי, שנאה

ארתור פיש, מנהל משרד הצוואות של ממשלת בריטניה נתקל במסמך מזור ביותר. היתה זו צוואה של זקן שחילק את ירושתו בין 12 קרוביו, בעוד שכל הירושה לא היתה אלא פרוחה שועל אחת. אותו אדם נתקשה מאד בהחלטה את מי לזכות בירושתו, ומי פעם לפעם הוסיף נהנה חדש. זו היתה רק אחת מן הצוואות המשוונות המוכבות מדי יום ביומו לארכיון בבית סומרסט, לונדון.

לכל אדם יצר התבטאות משלו. איש אחד, תושב בריסטול, שרכושו לא נאמד אלא ב-300 ל"ש, הוריש לעולם מסמך בן 366 עמודים, בו הסביר בפירוט לא רק כיצד רצה לחלק את רכושו, אלא אף ציין את הסיבות לכך. חייל אחד, לעומת זאת, הסי-תפק בצוואה בת שתי מלים: "הכל בש-בילה!"

שחיצריה, לפני כשנה, שעה שאביו טלאל הוכנס למוסד לחולי רוח. הירדן זקוק למוסד למלך, בני, אמרה לו, "ואתה זקוק למלכה." חוסיין הסמיך כסלק.

בחירת אמו. מאז פרחו שמועות לא מעטות. אמרו כי עמד לשאת את הנסיכה פריאל, בתו של פארוק; זה היה לפני ההי-פיכה של נגיב. אמרו כי התארס לנסיכה סעודית; זה היה בשעת ביקור טלאל אצל המלך עבדאל עזיז אל-סעוד. קשרו את שמו גם עם בת משפחה של שישקלי, עם אחותה של המלכה סוראיה של איראן. אך תמיד הכחיש חוסיין במבוכה.

ככל שיום הכתרתו קרב והלך * רבו הגיי-חושים. כי אין לשער שמלך ערבי שהגיע לגיל הכתרה ישב רווק על כסאו. חוסיין עצמו הגיע, כנראה, לאותה המסקנה: ב-תצר המלכותית בעמאן מוברים בגלוי על בחירת לבו — ליתר דיוק — על בחירת אמו.

כי המלך חוסיין ראה רק פעם אחת בחייו את מי שעמדה להיות, בשביעות הקרובים, אשתו. אילו היתה לו בחירה חפשית, יתכן שלא היה בוחר בה, אך, לטובת המדינה" נמ-צא כי דונייה עבד אליחמיד היא בת-יוג מת-אימה למלך הירדן.

דונייה, בת לנסיך ערבי שברח מארצו כי-שנכבשה על ידי אל-סעוד, נולדה בקהיר, לפני 23 שנים. אמה, בת למשפחה תורכית עשירה, נתנה לה חינוך אירופי מתקדם והיא דוברת ארבע שפות: ערבית, תורכית, צרפ-תית, אנגלית. היא שחרחרת, נחמדה, גבוהה, בעלת הופעה נאה.

העובדה שהיא מבוגרת ממנו עלולה ל-היראות כבלתי רצויה בעיני חוסיין, נמוך הקומה והרוח. אך לא כן בעיני אמו ויוע-ציה. "דונייה היא נערה יציבה ונבונה, כיאה למלכה, לא נערה קלת דעת והפכפכה," הם אומרים ומוסיפים: "גם המלך אינו נער; הוא לפחות בעשר שנים מבוגר מכפי גילו. הוא יודע מה ערכן הנכון של הנאות חולפות לעומת חשיבות תפקידו."

* 2 במאי 1953, לכשיהיה בן 18.

כתב דניס טרסל (58), כי היה מוריש 400 אלף ל"ש לאשתו, אילמלא היתה בר-בונית כל כך. במקום זה ביכר להוריש את הונו לאגודה הבינלאומית של מעשני מק-טרות, כדי לממן הוצאותיה של משלחת שתצא לאפריקה, תחקור את העצים המת-אימים להעשיית מקטרות משובחות.

אולם צוואתו של נורמן צ'רץ (8) היתה עניינית ביותר: "כיון שאני הולך למות, מפני שכנראה הייתי ילד רע ואלוהים לא רצה שאחיה, או אני מוריש את הספרייה שלי לאחי בובי, את המזומנים לחבר הכי טוב שלי פיטר, ואת ההשקעות במשותף לידידי גוס ברטלי ופרד."

הספרייה כללה שני ספרים, המזומנים — קופת חסכון ובה 350 סרוסה וההשקעות: שלושה תשלומים שבועיים ראשונים בסך 5 פני כל אחד בחנות הספורט, על חשבון כדורגל.

המחלקה המשפטית פסלה צוואה זו, טענה בדין וחשבון שלה: "... בהתאם לסעיפי חוק הירושות (1812) ותיקון (2) לא הוגדר ה-רכוש כדבעי..."

ארצות הברית חסע הכלכות

פרד מקמנוס (17) היה נער נאה ותלמיד מצויין, אך בבית הוריו לא התנהלו חייו כשורה. למרות שכל שכניו ומכריו טענו שהוא ילד מצוין ומנומס, הרי אביו, איש עסקים מברוקלין, לא ידע לנהוג בבנו בדרך הנכונה. טען פרד: "הם היו מאמינים לכל אחד, אבל אף פעם אחת לא האמינו לי. כשקרה משהו, תמיד היו בטוחים שאני ה-אשם, הצדיקו את הצד השני."

מססיים את בית הספר, התגייס לחיל-הציי האמריקני, רצה לצאת לקוריאה, אמילו על גנת שלא לחזור. אולם כיון שהבדיקות הפסי-כוסטניות הוכיחו שרמת האינטליגנציה שלו היא בהרבה למעלה מהמוצע, קיבל פרד תפקיד משרדי באחד המחנות.

במחנה עסק בשני דברים: בקליעה, ובכת-בת מכתבי אהבה לחברתו דיאנה וגלוס (16) מרוצ'סטר שבמדינת ניו-יורק. יום אחד עזב פרד את המחנה, יצא בדרכו לחופש. כיון שנסע בדרך "הטרמפי", לקח עמו את האקד ש-לו "ליתר בטחון."

הוא היה סנוב. כשהגיע לבית הוריו, ניסה לשאול את מכונת המשפחה, אולם ההורים סרבו לחיתה לו. הוא יצא לבקר את אהובתו. לאחר שיחה קצרה החליטו השניים להתחתן, אולם חוקי מדינת ניו-יורק לא אפשרו זאת. מפאת גילה של דיאנה, הווג הצעיר נכנס לספרייה ציבורית, עיין בספרים, גילה כי במדינת מינסוטה אפשר להנשא גם מתחת לגיל הבגרות, מבלי רשות ההורים-השניים תפסו עמדה בכביש הראשי, ניסו לעצור מכונית הנוסעת בכיוון למינסוטה. סוף סוף השיגו טרמפ לדרום: במכוניתו של סטודנט בן 19, חיליאם ברברמן. לברברמן היתה מכונית פלימות מפוארת עם צמיגים חדשים.

מספר פרד: "אחרי שנסענו כמה דקות שמתי את האקד על ברכי, ואמרתי לו לצאת. הוא סירב, לא אהבתי אותו ביותר, הוא היה סנוב... לא היתה לי ברירה, יריתי בו... כנראה שקלעתי למטרה, משום שהוא לא הספיק להוציא אגה..."

לאחר שמקמנוס ערך חיפוש קצר בבגדיו של הסטודנט, הוציא מהם 12 דולר, יצא בדרכו למסע הנישואין. כאשר אול כספו, עצר ליד חנות, נכח כי בעל החנות יושב ומסתכל בסלביזיה. פרד ביקש ממנו כסף אך התנזר ניסה להתנגד. שוב לא היתה ברירה; פרד ירה באיש כשאשת התנזר החלה לצעוק, נאלץ פרד לחסל גם אותה.

תחנתו הבאה היתה מסעודה, גם בה דרש כסף. כששתי מלצריות החלו לצעוק ירה בהן. "איני יכול לסבול צעקות..." הסביר. אך כשהגיעו למדינת מינסוטה נתברר לזוג שאת מטרות הסופית לא ישיגו. הספר שעיניו בה הטעה אותם. גם במינסוטה אי אפשר להתחתן מתחת לגיל 18 בלי רשות הורים. בירכס חורה הפסה המשרטה את הווג ה-צעיר, הפסיקה את ריח הדבש.

בבית הסוהר הצעירו השלטונות מכתבי אהבה מתאו של מקמנוס לתא דיאנה. הצעיר ביקש לעבור למדינת ניו-יורק, בה יוכל סוף סוף למות בשקט על כסא החשמל. אולם למשרטה היתה דעה אחרת: הם של-חוהו לבדיקות בבית חולי רוח.